

Değişimi hisset,
Dönüşüme ortak ol...

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU NEVŞEHİR İL MÜDÜRLÜĞÜ

SOSYAL GÜVENLİKTE KADIN

Bu Logo, Şeffaflığın, Güvenin
ve Kaliteli Hizmetin Simgesi olacak...

SOSYAL GÜVENLİK;

Sosyal risklerin, bireylerin kendileri ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişiler üzerindeki etkilerini azaltmak ve kişilere sağlıklı ve asgari bir hayat standardını garanti edebilmektir.

Sosyal güvenlik, toplumda yoksulluğu ve gelir dağılımındaki eşitsizlikleri önlemede, toplumsal huzuru sağlamada çok önemli bir rol oynamaktadır.

Sosyal Güvenlik alanında köklü değişiklikler içeren Sosyal Güvenlik Reformu, gerek kadın sigortalılar, gerekse sigortalıların hak sahibi durumundaki kadınlarla ilgili önemli değişiklikler / iyileştirmeler içermektedir

Ülkemiz işgücünün yaklaşık 1/3 ünü oluşturan ve ülkemiz hukuk sisteminde önemli bir yeri olan kadınlara, Sosyal Güvenlik sisteminde de pozitif ayrıcalıklar verilmiştir.

Bu ayrıcalıklara başlıklar halinde değinmeye çalışacağız.

Özürlü çocuğu bulunan kadınlara erken emekli olma imkanı getirilmiştir

5510/28 inci maddesi gereğince yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalıların başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl çocuğu varsa, 1.10.2008 tarihinden sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte biri, prim ödeme gün sayılarına eklenecek ve emeklilik yaş hadlerinden de indirilecektir.

DOĞUM BORÇLANMASI

- 6552 Sayılı Kanunla, 5510 Sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yapılan düzenleme ile;
- «Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla borçlanılacak sürelerde uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmaması ve çocuğunun yaşaması şartlarıyla»

Borçlanmak suretiyle hizmet kazanma imkanı getirilmiştir.

Ayrıca;

5434 / Ek:72 . Maddesine göre; Personel mevzuatlarına göre aylıksız izinli sayılanların, aylıksız izinli sayıldıkları süreleri, 102. maddede yazılı süreler içinde başvurmak ve başvurdukları tarihteki katsayı v.s. Esas alınmak suretiyle borçlanabilmeleri mümkündür.

5510 Sayılı Kanuna tabi olanlar;

- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların tabi oldukları personel mevzuatı hükümlerine göre kullandıkları aylıksız izin süreleri borçlandırılmakta olup, bu kapsama giren sigortalılardan aylıksız izinde geçirdikleri sürelerini borçlanmak isteyenlerin, aylıksız izine ayrıldıklarını gösterir izin onayı ile çalıştıkları kurumlarca düzenlenecek tüm hizmetlerini gösterir onaylı bir hizmet belgesini borçlanma talep dilekçelerine ekleyerek Kuruma başvurmaları gerekmektedir.

EMZİRME ve GEÇİCİ İŞGÖREMEZLİK ÖDENEĞİ - 5510/16-18. Md.

- Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılardan; kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık alan kadına ya da gelir veya aylık alan erkeğin sigortalı olmayan eşine, her çocuk için yaşaması şartıyla doğum tarihinde geçerli olan ve Kurum Yönetim Kurulunca belirlenip Bakan tarafından onaylanan tarife üzerinden EMZİRME ÖDENEĞİ verilir.
(2016 için belirlenen tutar, 122 TL)
- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendi (3 numaralı alt bendi hariç) kapsamındaki sigortalı kadının analığı halinde, doğumdan önceki bir yıl içinde en az doksan gün kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olması şartıyla, doğumdan önceki ve sonraki sekizer haftalık sürede, çoğul gebelik halinde ise doğumdan önceki sekiz haftalık süreye iki haftalık süre ilâve edilerek çalışmadığı her gün için erken doğum yapması halinde doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler ile isteği ve hekimin onayıyla doğuma üç hafta kalıncaya kadar çalışması halinde, doğum sonrası istirahat süresine eklenen süreler için, geçici iş göremezlik ödeneği verilir.
- İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve sigortalı kadının analığı halinde verilecek geçici iş göremezlik ödeneği, yatarak tedavilerde günlük kazancının yarısı, ayaktan tedavilerde ise üçte ikisidir

DOĞUM YARDIMI ÖDENEĞİ

- 6637 Sayılı Kanununun 16. maddesiyle 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen 4. (ek) madde ile ;
- Türk vatandaşlarına, canlı doğan birinci çocuğu için 300 TL, ikinci çocuğu için 400 TL, üçüncü ve sonraki çocukları için 600 TL doğum yardımı yapılır. Bu yardım Türk vatandaşı olan anne veya babaya, her ikisi de Türk vatandaşı ise anneye yapılacağı, ... Doğum yardımı, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödeneceği ve haczedilemeyeceği, hükmü getirilmiştir.

DOĞUM, SÜT ve DİĞER İZİNLER

- **657/72. Md;**

Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere; aylık, ek gösterge, zam ve tazminatlarının kanuni kesintiler düşüldükten sonraki net miktarının, eşleri;

A) OHAL ya da mücavir illere atananlara %60

B) Kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görevlendirilenlere % 50'si

C) Kalkınmada 2 nci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 25'i *kurumlarınca kadro tasarrufundan ödenir.*

Eşleri diğer yörelerde görevli olanlar ise ücretsiz izinli sayılır.

657/86 Md:

- Açıktan vekil olarak atananlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir.

657/104 Md - 5510/15Md.

A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir.

- Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de, Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise(6663) doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre de doğum sonrası analık iznine eklenir.
- Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır. (6663)

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni, kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

C) Mazeret izni

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren **ilk altı ayda günde üç saat**, ikinci altı ayda **günde birbuçuk saat süt izni** verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

F) Doğum sonrası analık izni süresi sonunda kadın memur, isteği hâlinde çocuğun hayatta olması kaydıyla analık izni bitiminde başlamak üzere ayrıca süt izni verilmeksizin; (6663) birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay, Çocuğun engelli doğması veya doğumdan sonraki on iki ay içinde çocuğun engellilik durumunun tespiti hâllerinde on iki ay, süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilir. Çoğul doğumlarda bu sürelerle birer ay ilave edilir.

- 657/ 105. Md.(Hastalık ve Refakat);
- 657/108. Md.(Aylıksız İzin);

A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden;

eşi doğum yapan memura ise,

doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

- C) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, 104 üncü maddenin (A) fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca izin kullanılması hâlinde bu iznin bitiminden itibaren, istekleri üzerine yirmi dört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullanılabilir.

- E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

6663/657-Ek-43. Md.

Doğum sonrası yarım zamanlı çalışma

- Doğum yapan memurlar doğum sonrası analık izninin veya 104 üncü maddenin (F) fıkrası uyarınca kullanılan iznin, eşi doğum yapan memurlar ise babalık izninin bitiminden, ilgili mevzuatı uyarınca çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar olan dönemde, ayrıca süt izni verilmeksizin haftalık çalışma saatlerinin normal çalışma süresinin yarısı olarak düzenlenmesini talep edebilirler. Bu kapsamda yarım zamanlı çalışmaya başlayan memur, aynı çocuk için bir daha bu haktan yararlanmamak kaydıyla başvuru tarihini izleyen ay başından geçerli olmak üzere normal zamanlı çalışmaya dönebilir.

KADIN MEMURUN GECE NÖBETİ

- 657/101. Md.
- Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir. Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki iki yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Engelli memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez

KADINLARIN YURTDIŐI BORÇLANMASI

- 3201 sayılı, Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun gereği kadınlar, yurtdıŐında herhangi bir sigorta koluna tabi olmayıp ev kadını olarak geçen sürelerini borçlanabilmektedirler.
 - **3201/1. Md:**
- Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri hâlinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

5510 S.K GEÇİCİ MADDE 31

- **(6111 S.K. İle Getirilmiştir.)**
- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bu çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini 41 inci madde esaslarına göre kendileri veya hak sahipleri borçlanabilirler. Borçlanılan bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılır.

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510/28. Md.) (emeklilik hakları 5434/506/1479/2925/2926)

Madde 28 : İlk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara;

- a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır.
- 1) 1/1/2036 ilâ 31/12/2037 tarihleri arasında kadın için 59, erkek için 61,
- 2) 1/1/2038 ilâ 31/12/2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62,
- 3) 1/1/2040 ilâ 31/12/2041 tarihleri arasında kadın için 61, erkek için 63,
- 4) 1/1/2042 ilâ 31/12/2043 tarihleri arasında kadın için 62, erkek için 64,
- 5) 1/1/2044 ilâ 31/12/2045 tarihleri arasında kadın için 63, erkek için 65,
- 6) 1/1/2046 ilâ 31/12/2047 tarihleri arasında kadın için 64, erkek için 65,
 - 7) 1/1/2048 tarihinden itibaren ise kadın ve erkek için 65, olarak uygulanır

5434/506/1479/2925/2926

**Sayıllı Kanunlar Kapsamında alışmakta İken
5510 Sayılı Kanunun ilgili maddesine tabi sayılarak
sigortalı çalışması devam edenlerden;**

- 08.09.1999 tarihinde yürürlüğe giren 4447 Sayılı Kanunla, emeklilik için yaş şartları getirilmiş ve bu yaş şartı bayan çalışanlar için 58 olarak belirlenmiş,
- Bilahare 23.05.2002 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren, 4759 S.K. ile 08.09.1999 tarihinden önce çalışmaya başlamış olanların tabi olacağı yaş şartlarını belirleyen geçiş hükümleri getirilmiştir.
- Bu itibarla; 08.09.1999 tarihinden önce çalışması olan bayanlar, 4759 S.K. nun getirdiği geçiş hükümlerinde belirtilen yaş ve sigortalılık/prim ödeme gün sayısı şartlarına, 08.09.1999 tarihinden sonra çalışmaya başlayan bayanlar ise 58 yaş kaydına tabi kılınmışlardır.

• 5510/ Geçici 16. Madde:

- 193 S. G.V.K.nun 9 uncu maddesine göre **Gelir Vergisinden Muaf** sayılan işleri, hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte yaptıkları Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenen usul ve esaslara göre tespit edilen kadın isteğe bağlı sigortalılar; bu maddenin yürürlüğe girdiği yıl için prime esas günlük kazanç alt sınırının onbeş katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan arttırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere malullük, yaşlılık, ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi öderler.

• Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı

(5510 / Ek Madde 9)

- 10 günden az çalışanların sigortalılığı
- 10 günden fazla çalışanların sigortalılığı

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hükümlerine göre;

- hakkında koruyucu tedbir kararı verilen kişilerden genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen veya genel sağlık sigortası kapsamında olup sağlık yardımlarından yararlanamayanlar, bu hâllerin devamı süresince gelir tespiti yapılmaksızın 5510 Sayılı Kanunun 60. maddesine göre Genel Sağlık Sigortalısı sayılır.

YARDIMCI ÜREME YÖNTEMİ (TÜP BEBEK UYGULAMASI)

- 5510 / Madde 63

- e) Evli olmakla birlikte çocuk sahibi olmayan genel sağlık sigortalısı kadın ise kendisinin, erkek ise karısının;

1-Tıbbî tedavileri sonrasında normal tıbbî yöntemlerle çocuk sahibi olamadığının ve ancak yardımcı üreme yöntemi ile çocuk sahibi olabileceğinin, (K.ca Yetk.) Hastanelerin Sağlık Kurullarınca tıbben mümkün görülmesi,

2-23 yaşından büyük, 39 yaşından küçük olması

3- Son 3 yılda diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alınamamış olduğunun Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları sağlık kurulları tarafından belgelenmesi,

4- Uygulamanın yapıldığı tıbbî merkezin Kurum ile sözleşme yapmış olması,

5- En az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup, 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması,

şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde **en fazla üç deneme ile sınırlı** olmak üzere yardımcı üreme yöntemi tedavi giderleri Kurumca karşılanır.

ÖLÜM SİGORTASI ve YARARLANMA ŞARTLARI

- Ölüm aylığı bağlanması.
 - 4/a
(1800-900) (5510/32)
 - 4/b
 - 4/c
(5434-2330/3713/6495)
- **Toptan ödeme**
(5510/31, Hak Şhplri.:36)
- **Cenaze Ödeneği**
(4/a-b; 2016- için 489 TL)
- **Evlenme Ödeneği**
(5434/90-5510/37)

5510/ Madde 56- 5434/77

Gelir ve aylık bağlanmayacak haller

- * sigortalıyı kasten öldürdüğü veya öldürmeye teşebbüs ettiği veya bu Kanun gereğince sürekli iş göremez hale veya malûl duruma getirdiği, sigortalıya veya hak sahibine karşı ağır bir suç işlediği veya bunlara karşı aile hukukundan doğan yükümlülüklerini önemli ölçüde yerine getirmemesi nedeniyle ölüme bağlı bir tasarrufla mirasçılıktan çıkarıldıkları, hususunda kesinleşmiş yargı kararı bulunan kişilere,
 - Eşinden boşandığı halde, boşandığı eşiyle fiilen birlikte yaşadığı belirlenen eş ve çocukların, bağlanmış olan gelir ve aylıkları kesilir.
- Bu kişilere ödenmiş olan tutarlar, 96 ncı madde hükümlerine göre geri alınır.

5434 S.K. Madde 70:

Birden fazla karısı olan kocanın ölümünde hesaplanacak dul aylığı, bunlar arasında paylaşılır suretiyle ödenir.

5434 S.K. Madde 71:

Eşler arasında 30 veya daha fazla yaş farkı var ise ve evlilik birliği 10 yıldan az ve çocukları yok iken müstahak olunan aylık yarı nispetinde bağlanır.

The logo for SGK (Social Security Institution) features a large, stylized blue arc above the letters 'SGK' in a bold, serif font.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

Adına

TEŞEKKÜRLER